

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ - ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ

Булевар краља Александра 73, 11000 Београд, Србија

Тел. 011/324-8464, Факс: 011/324-8681

КОМИСИЈИ ЗА СТУДИЈЕ II СТЕПЕНА ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ

Комисија за студије II степена, Електротехничког факултета у Београду, на својој седници одржаној 05.06.2018. године именовало нас је у Комисију за преглед и оцену мастер рада дипл. инж. Горана Темуновића под насловом „Рачунарско нумерички управљање троосном машином“. Након прегледа материјала Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. Биографски подаци кандидата

Горан Темуновић је рођен 11.06.1993. године у Суботици. Гимназију је завршио у Суботици са одличним успехом. Електротехнички факултет у Београду уписао је 2012. године, на одсеку за Електронику. Дипломирао је у септембру 2016. године са просечном оценом на испитима 8.51, на дипломском 10. Мастер студије на Електротехничком факултету у Београду је уписао новембра 2012. на Модулу за електронику. Положио је све испите са просечном оценом 10.

2. Опис мастер рада

Мастер рад обухвата 52 стране, са укупно 50 слика, 2 табеле и 10 референци. Рад садржи увод, 2 поглавља и закључак (укупно 4 поглавља) и списак коришћене литературе.

Прво поглавље представља увод у коме су описани предмет и циљ рада. Дат је општи преглед РНУ машина. Описано је шта су РНУ машине, чему служе, њихова употреба у индустрији и домаћинствима, могућности ових машина и њихове предности. Приказана је подела РНУ машина по функционалности и броју оса које садрже. Такође, дат је и кратак преглед историје РНУ машина.

У другом поглављу описани су принципи функционисања РНУ машина. Приказани су начини помераја алата по осама. Представљен је машински код и његова сврха, а конкретно је описан Г-код, његова синтакса и употреба, уз навођење примера ради лакшег појашњења, а затим су приказане технике превођења Г-кода у сам померај алата. Даље, изучена је кинематика и динамика модела и приказана је функција преноса система и при томе су анализирани највећи извори грешака. Како скоро сваки систем може да функционише са колом повратне спреге, тако може и овај систем, па су приказане предности и мане негативне повратне спреге у оваквом систему. Као једна од најчешћих техника, приказана је употреба *P-N* кривих, као додатна обрада Г-кода, и њихове предности. На крају је дат приказ извора свих грешака, што хардверске, што софтверске природе.

У трећем поглављу је дат пример реализације троосне машине без повратне спреге. Пре свега приказане су тачке идејног пројектовања РНУ машине. Дате су конкретне вредности које описују модел у кинематском и динамичком смислу и предложени су алгоритми за контролу брзине алата. Приказане су слике реализованог хардвера и софтвера, као и слика конкретне обраде - потврда о функционисању целог система.

3. Анализа рада са кључним резултатима

Мастер рад дипл. инж. Горана Темуновића се бави проблематиком пројектовања РНУ машина, њене оптимизације и пропрачуном грешака. Овакве машине налазе примену понајвише у индустрији где је прецизност дефинисана на загарантован ниво и где је време

обrade веома битно да би се кавнтитет произведених и обрађених модела могао задржати у оквиру жељене нормe.

РНУ машина има могућности обраде одређеног комада материјала у жељени облик, изливање материјала ради формирања одређеног модела и извршавања жељених задатака који не морају бити везани за обраду материјала, као што су *pick and place* машине и слично,

Основни доприноси рада су: 1) приказ предности РНУ машине 2) пројектовање РНУ машине, анализа машинског кода, кинематике и динамике машине и предлози алгоритама 3) могућност модификације и унапређење РНУ машине.

4. Закључак и предлог

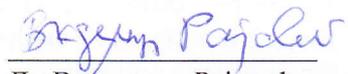
Кандидат Горан Темуновић је у свом мастер раду успешно решио проблем пројектовања РНУ машине и приказао потпуну теоријску анализу, а потом и конкретно практично решење као потврду теоријске анализе. Предложене су и модификације за побољшање одзива целог система и смањење грешака обраде.

Кандидат је исказао самосталност и систематичност у своме поступку као и иновативне елементе у решавању проблематике овог рада.

На основу изложеног, Комисија предлаже Комисији за студије II степена Електротехничког факултета у Београду да рад дипл. инж. Горан Темуновић прихвати као мастер рад и кандидату одобри јавну усмену одбрану.

Београд, 24. 8. 2018 године

Чланови комисије:

Др Владимир Рајовић, доцент.

Др Ненад Јовичић, доцент.